

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОЕКТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Політологія»

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 Політологія галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки

Тернопіль - 2024

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 052 «Політологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Західноукраїнський національний університет, кафедра політології та філософії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії з політології
Офіційна назва освітньої програми	Політологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Первинна акредитація в 2024 р.
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень (8 рівень до набрання чинності ЗУ «Про освіту № 2545-VIII від 05.09.2017 року та НРК в редакції Закону № 392-IX від 18.12.2019 р.»)
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
Метою програми є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця зі ступенем доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 052 Політологія, здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної та практичної діяльності у сфері теоретичної, прикладної та практичної політології, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	

<p>Предметна область (галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 052 Політологія)</p>	<p>Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, публічна політика, світова політика та політика окремих країн, міжнародних організацій та регіонів, воєнно-політичні (безпекові) аспекти взаємодії політичних суб'єктів.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати наукову методологію у дослідницькій та педагогічній діяльності, виконувати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: основні поняття, концепції, принципи сучасної політичної теорії; політичні відносини; політичні процеси, політичні актори; політичні інститути; громадянське суспільство; політичні трансформації; політичні комунікації; політична система; політична влада; військова та безпекова політика; політичні конфлікти на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях.</p> <p>Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи політологічних досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Програма зорієнтована на формування загальнонаукових, науководослідних, спеціальних та мовних компетенцій, що дадуть можливість аспірантам отримати концептуальні та методологічні знання в галузі політології для започаткування, планування, коригування та реалізації ґрунтовного самостійного наукового дослідження та його успішного захисту у формі дисертаційної роботи.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Програма фокусується на інноваційності, міждисциплінарному характері, синергії філософських, методологічних, спеціальних, лінгвістичних та соціокультурних знань, що сприятимуть формування компетентності у науково-професійній та педагогічній діяльності, вільного спілкування з колегами, науковою спільнотою та суспільством з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань з політології українською та англійською мовами.</p> <p>Ключові слова: політика, політологія, політична влада, політична система суспільства, політичні права і свободи, політична діяльність, політичний інститут, політична еліта, громадянське суспільство, політична культура та ідеологія, етнополітологія, нація, національна держава, міжнародні відносини.</p>

<p>Особливості програми</p>	<p>Особливості програми полягають у формуванні інноваційних спеціальних компетентностей та програмних результатів через вивчення концептуальних засад сучасних політичних відносин, діяльності політичних інститутів, політико-культурних інститутів та етнополітичних процесів, спрямованих на розвиток та зміцнення української державності; створення умов для поєднання аспірантом науково-дослідної роботи з включенням їх у реальні політичні відносини регіону та країни.</p> <p>Наукова програма передбачає можливість проходження наукового стажування у зарубіжних університетах-партнерах, з якими укладені договори про академічну мобільність та співпрацю у сфері наукових досліджень.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Наукова, викладацька, експертна та управлінська діяльність у закладах освіти, органах державної влади та місцевого самоврядування, інституціях громадянського суспільства, засобах масової інформації.</p> <p>Випускник аспірантури має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), а саме: 2310 – викладач університету та інших закладів вищої освіти; 2310.1 – професор та доцент; 2443.1 – науковий співробітник, науковий співробітник-консультант; 2443.2 – політолог, експерт з суспільно-політичних питань, політолог-оглядач.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Можливе здобуття наукового ступеня доктора наук. Докторантура за спеціальністю 052 Політологія або іншими спорідненими (суміжними) спеціальностями галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Освітньо-науковий процес здійснюється на засадах компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням інноваційних та інтерактивних технологій, елементів дистанційного навчання, виконання проєктів, педагогічної практики, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної взаємодії, дослідницький характер навчання.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного та/або підсумкового (семестрового) контролю, захист звітів та дисертаційної роботи.</p>
<p>6 – Програмні компетентності</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному середовищі.</p> <p>ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми політичних наук на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
Спеціальні компетентності спеціальності (СК)	<p>СК01. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.</p> <p>СК02. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в політичних науках та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з політичних наук та суміжних галузей.</p> <p>СК03. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері політичних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері політичних наук, оцінювати та забезпечувати якість виконаних досліджень.</p> <p>СК06. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти у сфері політичних наук та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їхньої реалізації.</p> <p>СК07. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку політичних наук.</p> <p>СК08. Здатність складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з політичних наук та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політичних наук та/або здійснення інновацій.</p> <p>РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН03. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми політичних наук з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.</p>

	<p>PH04. Формулювати проблеми, конструювати дизайн та використовувати кількісні та якісні методи під час проведення теоретичних та/або прикладних досліджень.</p> <p>PH05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з політичних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.</p> <p>PH06. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.</p> <p>PH07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>PH08. Організовувати і здійснювати освітній процес у галузі політичних наук, формувати його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.</p> <p>PH09. Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері політичних наук та у викладацькій практиці.</p> <p>PH10. Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників.</p> <p>PH11. Складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми, мають науковий ступінь і/або вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності, що відповідає вимогам ліцензійних умов.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями. Наявність технічних засобів (мультимедійне устаткування, комп'ютери), обладнання, приладів та інструментів (тематичні стенди, таблиці, дидактичні матеріали). Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає нормативним вимогам.</p> <p>Комп'ютерні лабораторії, що обладнані наступним устаткуванням: мультимедійний екран Sorip – 1 шт.; проектор Leater LX402U- LCD 1024 x 768 XGA (1 шт.); лазерний принтер Canon iSENSYS LBP6020; ПК DEPO Race X140S (1шт.); ПК DEPO Neos 260 W7_P64 (11 шт.); монітор 19 Samsung E1920NR (12); ПК Athlon x2 220 2,8 GHz (8 шт.); монітор Samsung 21 (8 шт.).</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Онлайн-бібліотека, електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, робочі програми дисциплін, методичні рекомендації та вказівки з вивчення дисциплін.</p> <p>Офіційний веб-сайт https://www. wunu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p>
9 – Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	Відповідно до угод ЗУНУ
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до угод ЗУНУ та угод про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до нормативно-правових документів.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми «Політологія» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Методологія та організація наукових досліджень	4	залік
ОК 3	Педагогіка та психологія вищої школи	4	залік
ОК 4	Іноземна мова у наукових дослідженнях	6	екзамен
ОК 5	Управління науковими проектами	5	залік
ОК 6	Емпіричні методи та інформаційноаналітичні технології в наукових пошуках	5	залік
ОК 7	Теоретико-методологічні засади дослідження національної політичної культури	4	екзамен
ОК 8	Політичні процеси, відносини та інститути	4	екзамен
ОК 9	Етнополітичні процеси в Україні	4	екзамен
ОК 10	Педагогічна практика	5	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		45	
Загальний обсяг вибіркового компонент:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми «Політологія»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері політичних наук або на її межі з іншими науками, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти (наукової установи), де здійснюється її захист.
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи (за наявності)	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗУНУ функціонує система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення своєчасного підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи аспірантів, за освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗУНУ і здобувачів наукового ступеня «доктор філософії»;
- 9) інших необхідних процедур і заходів.

**Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми «Політологія»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ЗК 1	•									
ЗК 2				•						•
ЗК 3		•			•					
ЗК 4						•				
ЗК 5	•		•							
ЗК 6		•				•				
ЗК 7	•	•			•					
ЗК 8	•			•						
ЗК 9				•						
ЗК 10		•			•					
СК 1	•						•	•	•	
СК 2							•	•	•	
СК 3	•						•	•	•	
СК 4							•	•	•	
СК 5								•		
СК 6		•					•	•	•	
СК 7										•

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-наукової програми «Політологія»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ПРН 1		•								
ПРН 2				•						•
ПРН 3	•		•		•					
ПРН 4					•		•	•	•	
ПРН 5					•	•	•	•	•	
ПРН 6	•							•		
ПРН 7	•	•				•	•	•	•	
ПРН 8								•	•	
ПРН 9					•	•				
ПРН 10			•							•

Перелік нормативних документів, на яких базується ОНП:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (у редакції Постанова Кабінету Міністрів від 16.12.2022 № 1392). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора 10 наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 № 128. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21#Text>
8. Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-radaministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.07.2020 № 911 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/052-Politolohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>
11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.03.2021 № 329 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти». URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-radaministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osvit>
12. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.07.2023 № 903 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти». URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2023/26.07.2023/052-Politolohiya-dok.filosofiyi-903-25.07.2023.pdf>